

NORGES VASSDRAGS- OG ENERGIDIREKTORAT
(NVE)
Postboks 5091 Majorstua
0301 OSLO

Saksbehandler, innvalgstelefon

Irvin Kilde, 33371041

Uttalelse - bygging av ny Vinje dam - detaljplan for miljø og landskap

Viser til høring av 11.12.2025, om detaljplan for miljø og landskap for bygging av ny Vinje dam i Vinje kommune.

Bakgrunn

Vinje dam, i utløpet av Vinjevatn, reguleres av Tokke-Vinje reguleringen av 17.6.2022. Denne dammen tilfredsstiller ikke krav til damsikkerhet, og skal erstattes av en ny dam på nedstrøms side. For å tilfredsstille konsesjonens krav til slipp av minstevannføring gjennom anleggsfasen, etableres et arrangement for slipp av minstevannføring i omløpstunnel, som bygges for flomhåndtering i anleggsfasen. I driftsfase slippes minstevannføring gjennom ny dam.

Statsforvalterens vurderinger

I dette henseende er våre hensyn knytta til vassdrag og fisk, og nærmere bestemt bestanden av storørret som gyter i Tokkeåi. Konsesjonen fra 2022 pålegger minstevannføring ut av Vinje dam på 2 m³/s i perioden 16.6.-15.11, og 1 m³/s i perioden 16.11.-15.6. Dette ble idriftsatt 1.12.2023. Dette sikrer at Vinjeåi/Tokkeåi mellom Vinje dam og Lio kraftverk – en strekning på ca. 18 km, får noe vann i tørre perioder. Dette er positivt for naturmiljøet, som er knyttet til ulike fuktavhengige naturtyper, som «Bekkekløft og bergvegg» og Tokkeåi naturreservat. Det vil også være positivt for storørreten, etter at den konsesjonspålagte fiskepassasjen i Helvetesfossen settes i drift og dermed gjensker vandringsforholdene mellom Bandak og øvre deler av Tokkeåi slik de har vært siden isen trakk seg tilbake og frem til bygging av Lio kraftverk på 1960-tallet.

Detaljplanen forespeiler en løsning som sikrer slipp av minstevannføring også i tiltaksperioden, som er oppgitt til å vare ut 2031. **Statsforvalteren understreker at det på samme måte må legges til**

rette for vannslipp av en slik størrelse som tilfredsstillende de årlige lokkeflommene som konsesjonen pålegger regulanten i forbindelse med oppvandring av storørret gjennom ny fiskepassasje i Helvetesfossen.

Med hilsen

Arne Christian Geving (e.f.)
fagsjef

Irvin Kilde
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent